

Alta kommune

Flyktninger som ressurs i arbeidslivet

Bransjeprogram gjennom undervisning, praksis og oppfølging

Alta integrerings- og kompetansesenter - AIK

- Avdeling for bosetting og integrering og avdeling for voksenopplæring

Prosess		Tid
1.	Åpning	3 min.
2.	Prosjektet presenteres	30 min.
3.	Samtale to og to • Hva syns dere var det mest spennende dere har hørt?	10 min.
4.	Gruppesamtaler på fire • Del det som kom fram i samtale • Hvilke spørsmål ønsker dere å stille for å finne ut mer? • Samle spørsmålene på ark og prioriter	10 min.
5.	Spørsmål stilles, og fortellerne svarer • Et spørsmål fra hver gruppe og man fortsetter så langt tiden strekker til	25 min.
6.	Prosessleders oppsummering	3 min.
7.	Deltakernes tilbakemelding • Gi positiv respons til de som har fortalt. • Dette har jeg lært/ blitt inspirert av/ tar med meg videre. • De som har fortalt om prosjektet kan si noen ord/respondere	3 min.
8.	Avslutning	1 min.

Alta kommune

Alta – Finnmarks største kommune

Antall innbyggere: 22 000

Antall bosatte siste tre år: 561

- Kollektiv beskyttelse: 494

- Overføringsflyktninger: 67

- 42 av disse er enslig mindreårige

Vertskommune for asylmottak

Fakta om arbeidsmarkedet i Norge og Alta

- 2023: For hver ny som kom inn i arbeidslivet i Norge var det 14 som gikk ut
- 2050: For hver ny som kommer inn i arbeidslivet er det 24 som går ut
- Arbeidsmarkedet i Alta:
Turisme, entreprenørbransje, oppdrett, handel og service og offentlig sektor, – stort behov for tilført arbeidskraft

Arbeidsmarkedsbehovet i Alta

Ut fra behovet i arbeidsmarkedet i Alta så vi at de mest prioriterte yrkesgruppene for våre flyktninger var:

- Barnehage
 - Helse
 - Restaurant
 - Dagligvarebransjen
-
- Konklusjon: Vi trenger tilført arbeidskraft – og har vi ikke kompetansen så må vi utvikle den sjøl

Bransjeprogram

- Mangel på korte bransjerettede program for flyktninger med midlertidig kollektiv beskyttelse
- Tre bransjeprogram:
 - Barnehage
 - Helse
 - Butikkmedarbeider (Rema-skolen)

Hvorfor barnehageprogram?

- Bemanningskrise i barnehagene: Flere barnehageavdelinger måtte stenge grunnet personalmangel
- August 2024: I de 12 kommunale barnehagene i Alta var det behov for 14 nyansatte for å gi tilbud til alle barn som søkte plass
- Vi visste på forhånd at det var en viss motstand hos barnehagestyrerne mot å tilsette folk som ikke hadde «god nok» norskspråklig kompetanse

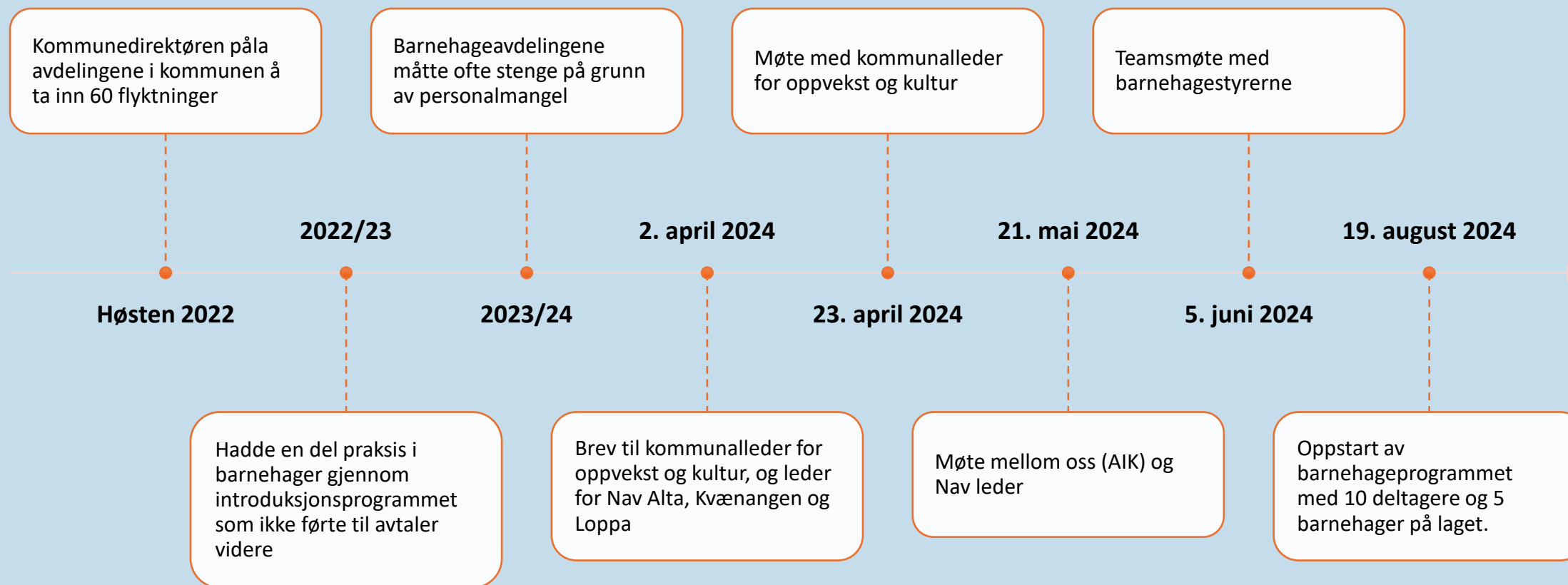

Kronstadposten

**Bemanningskrise i barnehagene
– fra høsten kan 84 barn stå uten
barnehageplass i Alta: – Jeg er
svært bekymret for den situasjon
vi er i nå**

Forankring - Tidslinje

Hvordan argumentere for at kulturelt mangfold og flerspråklighet er viktig i barnehagen?

Fra rammeplan for barnehagen:

- Skal bruke mangfold som en **ressurs** i det pedagogiske arbeidet
- **Synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn.**
- Legge til rette for **kulturmøter**, gi rom for barnas egen **kulturskaping** og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i **sosiale og kulturelle fellesskap** [...] (s. 9).
- Bidra til at **språklig mangfold** blir en berikelse for hele barnegruppen, **støtte flerspråklige barn** i å bruke sitt **morsmål** og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse[...] (s. 24).
- [Webinar: Kulturelt mangfold i barnehagen](#)

Ukrainske barn trenger også språklige forbilder

- Mange ukrainsktalende barn i Alta-barnehagene
- Vil vi kunne gi disse barna et bedre tilbud med ukrainsktalende voksne på avdelingen?
- Vil disse barna lære norsk raskere gjennom bruk av språkstøtte?
- Hvordan oppleves det for et barn å ikke forstå eller bli forstått?

Bransjeprogrammet for barnehageassistenter

Rekruttering av deltakerne:

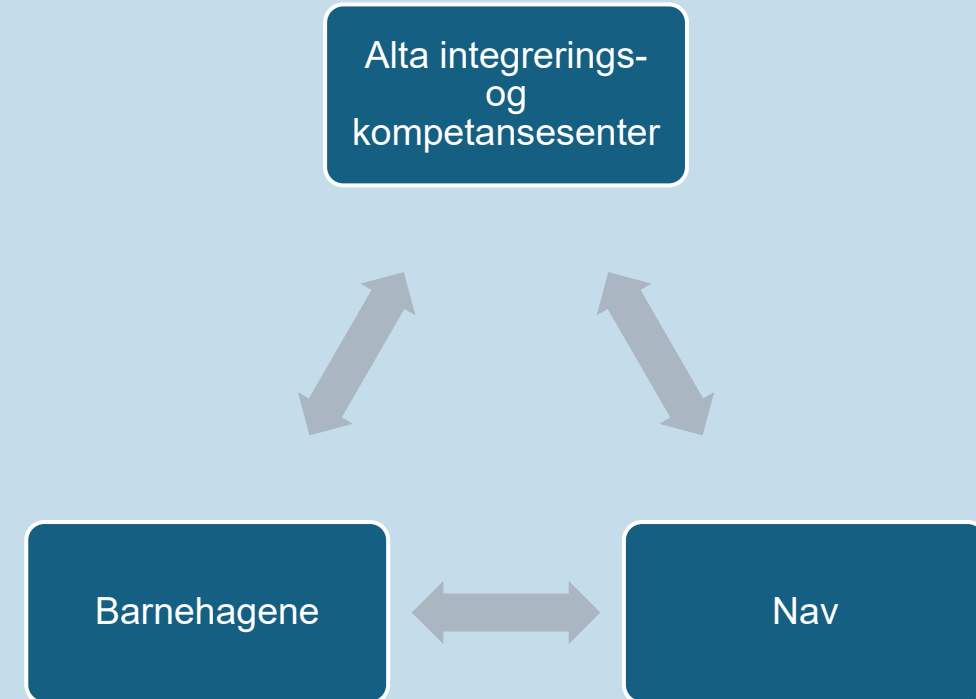

- Ukrainske deltagere
 - Deltakere i introduksjonsprogrammet
 - Deltakere som har avsluttet introprogram og som er arbeidssøkere hos Nav
- Max 12 deltakere med bakgrunn fra, eller motivasjon for å jobbe i barnehage
- Informasjon på ukrainsk på sosiale medier
- Telefonsamtaler og møter med aktuelle deltakere
- Tiltakspenger for fem dager i uken for de som ikke er deltagere i introduksjonsprogrammet.

Finansiering og ressursbruk

- Ikke prosjektfinansiert
- Alta integrerings- og kompetansesenter
 - Norsk lærer i 20%
 - Russisk- og ukrainsktalende pedagog i 20%
 - Prosjektleder
- Nav
 - En kontaktperson
 - Tiltakspenger fem dager i uken per deltager
 - Mentortilskudd cirka 2 timer i uken per deltager
- Barnehagene
 - Oppfølgings- og veiledningsansvar

Bransjeprogrammet

- Varighet: 3 måneder
- Timeplanen:

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Bransjeopplæring 8.30 – 14.00	Praksis 08.00 – 16.00	Bransjenorsk 8.30 – 14.00	Praksis 08.00 – 16.00	Praksis 08.00 – 16.00

Bransjeopplæring

- Mandager: Russisk- og ukrainsktalende pedagog Milana
- Gjennomgang av «[Barnehagefaglig grunnkompetanse](#)» (Udir)
- Bruk av konkrete
- Drøfting av caser fra praksisplass

Delta på:
**VERDENS
VIKTIGSTE
OPPDRA**

Opplæring i barnehagefaglig grunnkompetanse fra
Utdanningsdirektoratet

DRONNING MAUDS MINNE

DMMH

Høgskole for
barnehagelærerutdanning

Hva er en barnehage?

Lek

Barnehagehverdagen

Relasjoner

Utforsk rommet

Se meg!

Samarbeid med foresatte

Språk og kommunikasjon

Gjensidig respekt

Fra liten til stor

Barns medvirkning

Oppfølging etter tre måneder

Oppfølging etter seks måneder

Arbeidsrettet norskopplæring

Onsdager: Arbeidsrettet norskkurs med norsklærer Britt

- Muntlige øvelser
- Rollespill
- Caser som deltakerne hadde opplevd i praksis
- Norsk barnehagekultur
- Norske barnesanger og eventyr

Praksis i barnehage

- Tirsdager, torsdager og fredager: Praksis med oppfølging fra de ansatte på avdelingen som også har gjennomgått modulene fra den digitale ressursen
- To deltakere i hver barnehage, flere av disse hadde ukrainsktalende barn i barnehagen
- Avtale med Nav om mentortilskudd til én ressursperson i barnehagen (assistent, fagarbeider eller pedagog) for å følge opp de to deltakerne
- Praksisbesøk av våre pedagoger cirka to ganger pr program
- Dialog med barnehagene: Planlegging – underveisevaluering - sluttevaluering og veien videre

Etter avsluttet program

- Møte med hver enkelt deltaker om veien videre – basert på anbefalinger fra barnehagene
 - Noen ble anbefalt å lære mer norsk og videreføre arbeidstreningen
 - Noen fikk tilbud om å være vikar i barnehagen
 - Noen ble videreformidlet til andre barnehager, med vår hjelp
- Alle med fortsatt norskrettighet fikk tilbud om norskopplæring; dagtid, kveldstid eller online

Nataliia Voronina

BEKREFTELSE PÅ GJENNOMFØRT BRANSJEKURS BARNEHAGEASSISTENT

Det bekreftes med dette at **Nataliia Voronina** har deltatt i bransjeprogrammet «barnehageassistent» for ukrainske flyktninger.

Programmet har hatt en varighet på tre måneder der deltaker har vært tre dager pr uke i praksis i barnehage, samt to dager pr uke på skolen. Deltakerne har gjennomført e-læringskurset Barnehagefaglig grunnkompetanse med tilhørende refleksjonsoppgaver og caser støttet av russisktalende pedagog. I tillegg har de hatt bransjenorsk med norsklærer.

Kurset er basert på de nasjonale rammene for barnehagefaglig grunnkompetanse. Rammene definerer den kompetansen alle ansatte som jobber i en barnehage forventes å ha. Det faglige innholdet er utviklet av Dronning Mauds Minnes Høgskole i samarbeid med OsloMet, på bestilling fra Utdanningsdirektoratet. Deltakerne har også gått gjennom viktige emner som politiattest, personvern og taushetsplikt, Barneinitiert lek, en barnehage for alle, Barnevernets rolle, ulik organisering, gode overganger og samarbeid

Målet med norskopplæringen i programmet ha vært å gjøre deltagerne trygge på et kjernevokabular knyttet til arbeid i barnehage. De har fått eksempler på hvordan en kan uttrykke seg i samtaler med barn, foreldre og kollegaer, både på bokmål og på dialekt. Det har vært jobbet med tekster, begreper og dialoger med fokus på barnehageyrket. Deltakerne er presentert for typiske arbeidsoppgaver og hendelser på arbeidsplassen, og viktige begreper i yrket. Innholdet i skriveoppgavene har vært realistiske oppgaver knyttet til barnehagevokabular.

Læreverkene ligger på nivå A2 i lesing og skriving, men i det muntlige har opplæringen vært opptil B1 nivå.

Alta 27.11.24

Milana Heggeli
Pedagog

Britt Karlisen
Norsklærer

Ingeborg Opgård Hågensen
Inspektør

Mulighetsrommet

- Barnehageloven
 - **Kriterier for tilsetting:** Språkkravet A2/B1 må nås før fast ansettelse.
 - Midlertidig tilsetting kan vurderes dersom det er pedagogisk forsvarlig, jamfør barnehageloven § 27: [Krav-om-norskferdigheter-for-a-bli-ansatt-i-barnehage/](#)

Resultater våren 2025

- 2 av 10 avsluttet programmet underveis
- 4 av 10 jobber i barnehage med kontrakt
- 10 av 10 er i jobb

Erfaringer etter gjennomført program

- Det tar tid å lære seg språk, barnehageyrket krever mye kommunikasjon og samhandling
- De kulturelle forskjellene mellom samme yrke i Norge og Ukraina er store
- Deltagernes oppfattelse er ofte at praksis er utnyttelse

Nye program i fremtiden?

Ja så absolutt!

Takk for oss!

4. september	Læringsverksted / Krasjkurs
Multi 1	Krasjkurs # 5: Integreringsloven
Multi 2	Krasjkurs # 1: Bruk av KI i opplæring og jobbsøking
Multi 3	Krasjkurs # 2: Smart tolkebruk i offentlig sektor
Terminal 1	Krasjkurs # 3: Hva lærer overføringsflyktninger om Norge før de ankommer?
Terminal 2	Krasjkurs # 4: Kartlegging av ulike grupper
Terminal 3	Grimstad kommune: Jakten på yrkesidentiteten
Terminal 4	Bydel Søndre Nordstrand og Stovner: Kompetansejobber
Terminal 5	Alta kommune: Flyktninger i jobb
Transit 3	Alstahaug kommune: Trygghet og tilhørighet: Familie- og barneperspektiv i bosettingsfasen

